

РЕШЕНИЕ

№ 3586

гр. София, 03.06.2021 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Второ отделение 33 състав,
в публично заседание на 04.03.2021 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Галин Несторов

при участието на секретаря Антонина Бикова, като разгледа дело номер **6731** по описа за **2020** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по чл. 145 и сл. АПК, във връзка с чл. вр. чл. 68, ал. 1
33Дискр.

Производството по делото е образувано по подадена от [фирма], представлявано от управителите Д. Д. и А. Д., ЕИК[ЕИК], жалба срещу решение № 310/09.06.2020 г., постановено по преписка № 325/2019 г., на заседателен състав на Комисията за защита от дискриминация, с което е установено, че при осъществяване на своята дейност [фирма], е поддържало и продължава да поддържа към настоящия момент архитектурна среда, която затруднява достъпа на лица с увреждания до и в офис на дружеството, находящ се на адрес: [населено място], [улица], което представлява нарушение на чл. 5 от 33Дискр. във връзка с чл.37 от 33Дискр. по признак „увреждане“ като на [фирма], е наложено наказание „имуществена санкция“ в размер на 250 лв., като на основание чл .47, ал. 1 във връзка с чл.76, ал.1, т. 1 от 33Дискр. е предписано жалбоподателя да преустанови дискриминацията по признак „увреждане“, състояща се в поддържане на недостъпна архитектурна среда до и в офис на дружеството, находящ се на адрес: [населено място], [улица] като бъдат предприети необходимите действия за изграждане на достъп за лица с уреждания.

В жалбата са изложени съображения за допуснати нарушения на процесуалния и материалния закон. Твърди се, че е полван по силата на договор за наем от 2011 г. Твърди се, че органът не е отчел, че сградата е собственост на юридическо лице и не попада в приложното поле на чл. 53 от ЗХУ, който предвижда, че до обществените сгради и съоръжения държавна и общинска собственост следва да се осигури

свободен достъп за хората с увреждания, поради което процесната сграда, като собственост на търговско дружество, не попада в приложното поле на тази разпоредба. Освен това се сочи, че липсва конкретно установено неравно третиране по отношение на съответни лица в противоречие със закона, като следва неравното третиране да не бъде хипотетично. Тези обстоятелства не са изяснени от контролния орган, направил проверка на място и съставил протокол за проверка. Соочи се, че дружеството предлага и онлайн застрахователни услуги. Искане се отмяна на оспореното решение и се претендират разноски за юриск. възнаграждение и за СТЕ. В съдебно заседание, жалбоподателят се представлява от юриск. Х., който поддържа жалбата и пледира за отмяна на оспореното решение.

Ответникът по жалбата – Комисия за защита от дискриминация, е изразила писмено становище по жалбата и се представлява от юриск. Б., който пледира за потвърждаване на оспореното решение, като счита жалбата за неоснователна и претендира разноски за юриск. възн.

СГП не взема становище и не се представлява в съдебно заседание.

Административен съд София-град, 33-и състав, като обсъди доводите на страните и прецени по реда на чл. 235, ал. 2 от ГПК, във вр. с чл. 144 от АПК приетите по делото писмени доказателства, приема за установено от фактическа страна следното:

Производството по преписката е образувано с разпореждане № № 812/08.08.2019 г. на председателя на Комисия за защита от дискриминация /КЗД/, издадено въз основа на решение № 11 на деветчленен състав на Комисия за защита от дискриминация от 17.07.2019 г. на КЗД, по доклад с вх. № 12-11-1820 от 15.05.2019 г. изготвен от доц. д-р А. Д., в рамките на кампания „Достъпна България“, относно изграждането и поддържането на архитектурна среда, която затруднява достъпа на лица с увреждания до публични места и Констативен протокол с вх. №12-11-636 от 25.02.2019 г. за извършена проверка на обект находящ се на адрес: офис на [фирма], находящ се на адрес: [населено място], [улица], [населено място] е образувана преписка под № 325 по описа на Комисията за 2019 г.

Предвид изложените твърдения за дискриминация, по смисъла на чл. 5, във вр. с § 1, т. 7 и т. 8 от Закона за защита от дискриминация /ЗЗДискр./, на основата на защитения, съгласно чл. 4, ал. 1 от ЗЗДискр. признак „увреждане“, на основание чл. 48, ал. 2, т. 3 от ЗЗДискр. преписката е разпределена на Пети заседателен състав на КЗД.

Надлежни страни по преписката са определени:

-доц.д-р А. Д. - Председател на КЗД, в качеството на страна в производството по смисъла на чл. 30, ал. 6 от ППКЗД, във връзка с чл. 50, т. 2 от ЗЗДискр.;

-„Д. застраховане“ АД, в качеството на ответна страна;

В доклада си доц. д-р А. Д. посочва, че на 05.02.2019 г., на основание чл. 40, ал. 2 от Закона за защита от дискриминация (ЗЗДискр.), във връзка с чл. 53 от Закона с увреждания (ЗХУ) и във връзка със заповед № 24/20.03.2018 г. на председателя на КЗД, в рамките на кампания „Достъпна България“ е съставен констативен протокол с вх. № 12-11-644/25.02.2019 г. по описа на КЗД.

Видно от съдържанието на протокола, при проверка на състоянието на архитектурна достъпност, извършена на 05.02.2019 г. в присъствието на М. Т. З., представител на КЗД е констатирано, че за обект: офис на [фирма], находящ се на адрес: [населено място], [улица], липсва изградена достъпна архитектурна среда за лица с двигателни увреждания. Към протокола е изготвен са приложени 2 бр. снимки.

Въз основа на изложеното е направен извод, за наличие на данни за евентуално допуснато нарушение на ЗЗДискр., с оглед на което, на основание чл. 50, т. 2 от ЗЗДискр, във вр. с чл. 7 от Правилата за производство пред Комисия за защита от дискриминация, е предложено да се образува производство, по реда на Глава IV от Раздел I на ЗЗДискр., в рамките на което, ако бъде установено нарушение на ЗЗДискр., по признак „увреждане“, да се постанови преустановяването му до установяване на положение на равно третиране, както и да се наложат предвидените в закона санкции и/или принудителни административни мерки.

Проведено е проучване по реда на чл. 55 - чл. 59 от ЗЗДискр., в хода на което становища, документи и информация по случая са изискани от [фирма], представлявано от управителите Д. Д. и А. Д..

В отговор на поисканото в качеството на ответна страна, становище по преписката, Д. застраховане" АД заявява, че са запознати със заявеното намерение от Комисията за защита от дискриминация в рамките на провежданата кампания под наслов „Достъпна България" да бъде изградена достъпна среда като за тази цел в рамките на кампанията да бъдат обследвани обществени сгради, бюра по труда и дирекции „Социално подпомагане" в страната, банки, офиси на доставчици на комунални услуги, частни и редица други обекти за наличие на достъпност.

Отбелязва се, че до настоящия момент [фирма], в качеството на работодател и участник в гражданския оборот, не е било обект на твърдения за проявена пряка или непряка дискриминация по смисъла на чл. 4 ЗЗДискр. Желаете да се вземе под внимание, че срещу [фирма] не са налице влезли в сила актове, с които да се установява извършването на пряка или непряка дискриминация от страна на Дружеството. Сочит се, че Д. застраховане" АД е наемател във въпросния „обект на проверка". Уточнява се, че по силата на договор за наем от 22.02.2011 г. от [фирма] е нает горепосоченият обект от Г. А. Л. за срок от 2 (две) години, считано от 01.04.2011 г., като с анекси, действието на договора е продължавано, като договорът за наем действа и към настоящия момент. Счита се, че чл. 53 и следващите нямат за адресати юридически лица, които не са собственици на елементи на достъпна среда в урбанизираните територии, сгради и съоръженията за обществено обслужване. Правят се пояснения, че законът вменява задължения именно на собствениците на такива обекти да планират мерки, финансови средства и срокове за привеждане на същите в съответствие с наредбата по чл. 53, ал. 3 от ЗХУ, в който смисъл е хипотезата на чл. 55 от ЗУТ, която е адресирана до „Собствениците на елементи на достъпна среда, сгради и съоръжения по чл.53, ал.2, т.1 и 2, собственост на физически и юридически лица... " За установяване на посоченото твърдение се представя договор за наем от 22.02.2011 г. и анекс № 5 от 22.03.2019 г.

Сочит се, че от [фирма] не е осъществено по-неблагоприятно третиране чрез изградане и поддържане на архитектурна среда, недостъпна за хора с увреждания по признак „увреждане".

Органът приема, че офис на [фирма], находящ се на адрес: [населено място], [улица], се помещава на втори приземен етаж на триетажна нежилищна сграда в [населено място], [улица], представляващ офис № 4, съгласно представен от ответната страна договор за наем между Г. Л. и ЗАД [фирма].

На 05.02.2019 г. обектът е посетен от служител на Комисията, който в рамките на извършена проверка за достъпност издава констативен протокол, към който са изготвени и приложени 2 бр. снимки, надлежно приобщени като доказателство по

преписката и по настоящото дело /л. 15, 16/. Видно от съдържанието на протокола, при проверка на състоянието на архитектурна достъпност, в присъствието на М. З. - директор, представител на КЗД констатира, че на входната врата на офис на [фирма] [населено място] е налице стъпало с височина 12 см, площадка с дължина 45 см след което следват 9 /девет/ броя стъпала всяко от които с височина 18 см (снимка № 1 и снимка № 2). В случая е установена липса на стационарна или подвижна рампа или други съоръжения улесняващи достъпа на лица с увреждания до посоченото помещение. Това прави помещението, в което се помещава офис на [фирма], [населено място] недостъпни в архитектурно отношение за лица с увреждания и за лица с двигателни затруднения. Така, адм. орган приема, че от страна на [фирма], е допуснато неравенство в третирането, тъй като лицата с двигателни затруднения нямат свободен и самостоятелен достъп до помещенията на дружеството, находящи се на адрес: [населено място], [улица].

Възражението на ответната страна, че не е собственик на сградата, в която се помещава се приема за неоснователно. Сочи се, че управителите на дружеството би следвало да проявят инициативност за предприемане на мерки за привеждане на помещението в съответствие с изискванията на ЗЗДискр. Разпоредбата на чл. 5 квалифицира като дискриминация и поддържането на недостъпна архитектурна среда, което обосновава отговорността на [фирма] по цитирания текст като ползвател на помещението, до които самостоятелен и свободен достъп на всички граждани, независимо от физическото им състояние, не е осигурен. Ето защо въпросът за собствеността върху сградата няма отношение към допуснатото нарушение на изискванията на ЗЗДискр.

Сочи се, че дружеството, като юридическо лице, осъществяващо дейност в помещения за обществено обслужване по смисъла на т. 6 от Номенклатура на сградите и съоръженията за обществено обслужване и на самостоятелните обекти за обществено обслужване в сгради (Приложение 2) от Наредба № 1 от 30.07.2003 г. за номенклатурата на видовете строежи (издадена от министъра на регионалното развитие и благоустройството, обн., ДВ, бр. 72 от 15.08.2003 г., изм. и доп., бр. 23 от 22.03.2011 г., в сила от 23.04.2011 г., бр. 98 от 11.12.2012 г., в сила от 11.12.2012 г., бр. 56 от 11.07.2017 г., в сила от 11.07.2017 г.), като небанков финансов институт следва да осигури възможност на всички граждани, независимо от двигателните им затруднения или увреждания, безпрепятствено и самостоятелно да достигат до помещението за обществено обслужване, като неизпълнението на това задължение, независимо от причините, води до разделянето на гражданите по признак „увреждане" и обосновава възникването на отговорност за дискриминационно отношение по реда на ЗЗДискр. Липсата на гарантиран самостоятелен достъп до помещението на „Д. застраховане" находящо се в [населено място], ул. Г. Р." №13 представлява нарушение по смисъла на чл. 5 от ЗЗДискр.

Съставът на комисията приема в заключение, че при осъществяването на своята дейност, Д. застраховане" АД, е поддържало и продължава да поддържа и в момента архитектурна среда, която затруднява достъпа на лица с увреждания до и в офис, находящ се на адрес: [населено място], [улица], което в съответствие с чл. 5 от ЗЗДискр. представлява нарушение на ЗЗДискр. и налага предприемането на мерки в съответствие с правомощията на Комисията за защита от дискриминация за предотвратяване и преустановяване на нарушенията на закона.

Сочи се, че съгласно разпоредбата на чл. 37 от ЗЗДискр. не се допуска отказ от

предоставяне на стоки или услуги, както и предоставянето на стоки или услуги от по-ниско качество или при по-неблагоприятни условия, на основата на признаците по чл. 4, ал. 1. като намира, че ответната страна [фирма], е допуснала предоставянето на услуги при по-неблагоприятни условия на лица с увреждания.

От приложените доказателства по преписката се установява, че до приключването на производството пред КЗД не са извършени никакви действия от ответната страна, за да се осигури архитектурна достъпност на лицата с увреждания до и в офис на [фирма], находящ се на адрес: [населено място], [улица]. С бездействието си същата е ограничила достъпа на тази група лица да реализира своите законови права - да използват услугите, предоставяни от посоченото дружество. Същото не е изпълнило задължението си по чл. 5 от ЗЗДискр. за изграждането и поддържането на архитектурна среда, която да не затруднява достъпа на лица с увреждания до публични места. Приема се, че неизпълнението на това задължение е административно нарушение по смисъла на чл. 80 от ЗЗДискр. Съгласно разпоредбата на чл. 80, ал. 2 от ЗЗДискр. за извършването на дискриминация е предвидено административно наказание имуществена санкция в размер от 250 лева до 2500 лева. Сочи се, че съгласно чл. 27, ал. 2 от ЗАНН при определяне на наказанието се вземат предвид тежестта на нарушението, подбудите за неговото извършване и другите смекчаващи и отегчаващи вината обстоятелства, както и имотното състояние на нарушителя. За постигането целите на ЗЗДискр., а именно ефективна защита от дискриминация и равенство пред закона, в третирането и възможностите, е необходимо налаганите наказания за прояви на дискриминация да са с разубеждаващ и възпиращ ефект /виж чл.15 от Директива 2000/43/ЕС и чл.17 от Директива 2000/78/ЕО/. КЗД намира за необходимо за постигане целите на административното наказание по чл. 12 от ЗАНН и съобразно разпоредбата на чл.27 от ЗАНН да определи наказание за нарушителя около законно установения минимум от 250 лева.

По делото е прието, неоспорено от страните заключение по изготвена СТЕ от вл. инж. Ц., според което е възможно привеждане на обекта към изискванията на чл. 53, ал. 3 от ЗХУ, посредством поставяне на парапет и поставяне на залепващи 40 мм ивици от нехлъзгащ се материал от двете страни на стъпалата до втория етаж на офиса.

Съдът приема, че постановеното решение е мотивирано, тъй като съдържа както фактическите така и правните основания за неговото издаване като е извършена проверка на приетите по преписката доказателства. Понятието пряка дискриминация и неблагоприятно третиране на основание защитен признак по чл. 4, ал. 1 от ЗЗДискр. – увреждане са изследвани като комисията достига до извода, че“ ЕАД е осъществило дискриминация, понеже не е осигурило достъпна среда за хората в неравностойно положение, като не са изпълнили законово задължение за осигуряване на достъпна среда на населението, залегнало както в ЗИХУ, така и в Конвенцията за правата на хората с увреждания.

Съдът намира, че при издаване на процесното решение на Комисията не са допуснати съществени адм. – производствени нарушения, които да доведат до отмяната му на процесуално основание.

От материално – правна страна съдът намира, че решението е постановено при правилно прилагане на материалноправните разпоредби и в съответствие с целта на

закона.

С императивната разпоредба на чл. 4, ал. 1 ЗЗДискр. е забранена всяка пряка или непряка дискриминация, основана на пол, раса, народност, етническа принадлежност, човешки геном, гражданство, произход, религия или вяра, образование, убеждения, политическа принадлежност, лично или обществено положение, увреждане, възраст, сексуална ориентация, семейно положение, имуществено състояние или на всякакви други признаци, установени в закон или в международен договор, по който Република България е страна. По смисъла на ал. 2 на същата норма, пряка дискриминация е всяко по-неблагоприятно третиране на лице на основата на признаците по, ал. 1, отколкото се третира, било е третирано или би било третирано друго лице при сравними сходни обстоятелства. В разпоредбата на § 1, т. 7 от ДР на ЗЗДискр. е разписано определение на понятието "неблагоприятно третиране", а именно - всеки акт, действие или бездействие, които водят до по-малко благоприятно третиране на едно лице спрямо друго, въз основа на признаците по чл. 4, ал. 1 или могат да поставят лице или лица, носители на признак по чл. 4, ал. 1, в особено неблагоприятно положение в сравнение с други лица, т.е., което пряко или непряко засяга права или законни интереси. От анализа на цитираните норми следва извода, че за да е налице проява на дискриминация по смисъла на ЗЗДискр. е необходимо да са осъществени всички елементи от фактическия състав на приложимата специална правна норма, както от обективна, така и от субективна страна. Неправомерният диференциран подход към дадено лице или определен кръг лица трябва да е обвързан от признак по чл. 4 от ЗЗДискр. В този смисъл не е достатъчно да се установи по-неблагоприятно третиране на определен кръг лица в конкретен случай, а е необходимо да се докаже още, че това третиране е извършено съзнателно по някои от признаците, очертани в чл. 4 от ЗЗДискр., като следва да е налице и пряка причинно-следствена връзка между неблагоприятното третиране и причината за него, като при всички случаи следва да се изразява в някой признак по чл. 4, ал. 1 от ЗЗДискр., в това число и "тормоз" на база признак "увреждане".

Според разпоредбата на чл. 9 ЗЗДискр., в производство за защита от дискриминация, е създадено специално правило, при което, ако административният орган приеме, че има достатъчно факти, от които може да се направи извод, че е налице дискриминация, доказателствената тежест се размества и в тежест на ответника е да докаже, че не е нарушил правото на равно третиране.

Съгласно действащият към момента на установеното нарушение Закон за хората с увреждания /ЗХУ/ (Обн., ДВ, бр. 105 от 18.12.2018 г., в сила от 1.01.2019 г., изм. и доп., бр. 24 от 22.03.2019 г., в сила от 1.01.2020 г.) се регламентира създаването на условия и гаранции за равнопоставеност на хората с увреждания, социалната им интеграция и упражняването на правата им, интегрирането им в работната среда, подкрепата на тях и техните семейства. Според чл. 5 от Закона за хората с увреждания, областите на подкрепа за хората с увреждания са: здравеопазване, образование; заетост; жилищно осигуряване; достъпна среда в урбанизираните територии и обществените сгради; транспорт; култура, спорт; личен живот; обществен и политически живот; правосъдие; други области, като съгласно разпоредбата на ал. 2 средствата за оказване на подкрепа за хората с увреждания с цел социално

приобщаване включват: медицинска, професионална, социална, трудова и психологическа рехабилитация; образование и професионално обучение; услуги, подпомагачи трудовата реализация; достъпност и разумни улеснения; социални услуги; финансова подкрепа; достъпна информация; достъп до правосъдие и правна защита; осигуряване на лична мобилност с максимална степен на независимост; лична помощ; универсален дизайн; други средства. Тез лица с увреждания се нуждаят от по-специална социална грижа и интеграцията им е немислима без осигуряване на архитектурна достъпност до сградите за обществено ползване, за да могат да използват свободно услугите на различни институции, като всички останали граждани без увреждания.

Съгласно разпоредбата на чл. 9 от „Конвенцията за правата на хората с увреждания“ е налице изискване за достъпност: „За да дадат възможност на хората с увреждания да живеят самостоятелно и да участват пълноценно във всички аспекти на живота, държавите - страни по настоящата конвенция, предприемат подходящи мерки за осигуряване за хората с увреждания на равен достъп до физическата среда на живеене, до транспорта, информацията и комуникациите, включително до информационните и комуникационните системи и технологии и до всички останали удобства и услуги, отворени или предназначени за широката общественост, както в градските, така и в селските райони. Тези мерки, които следва да включват идентифициране и премахване на всякакви пречки и прегради пред достъпността, се отнасят и към:.... б) съобразяването с всички изисквания за достъпност за хора с увреждания от страна .-. на всякакви частни лица, предлагащи съоръжения и услуги, отворени или предназначени за широката публика;“ От тук следва задължението за дружеството по отношение на изискванията за достъпност. Разпоредбата на § 1, т. 2 от Наредба № 4/2009 г. за проектиране, изпълнение и поддържане на строежите в съответствие с изискванията за достъпна среда на населението, включително за хората с увреждания дефинира понятието „достъпна среда“ като среда в урбанизираните територии, сградите и съоръженията, които всеки човек с намалена подвижност, с или без увреждания може да ползва свободно и самостоятелно.

Съгласно разпоредбата на чл. 53. От ЗХУ:

/1/ Хората с увреждания имат право на равен достъп до физическата среда на живеене, труд и отдых, лична мобилност, транспорт, информация и комуникации, включително до информационни и комуникационни системи и технологии, както и до всички останали удобства и услуги за обществено обслужване в урбанизираните територии.

/2/ Достъпът се осъществява чрез идентифициране и премахване на всякакви пречки и прегради пред достъпността, които се отнасят към:

т. 1. елементите на достъпната среда в урбанизираната територия: пешеходни пространства, кръстовища и пешеходни пътеки, достъпни места за паркиране, спирки на превозните средства от редовните линии за обществен превоз на пътници, елементи на обзавеждането на градската среда и други;

т. 2. сгради и съоръжения за обществено обслужване в областите на: образованието, здравеопазването, културата и изкуствата, транспорта, вероизповеданията, административното обслужване, търговията, общественото хранене и услугите, спорта, озеленените площи за обществено ползване и други области за обществено обслужване, включително достъп до помещенията и пространствата за общо ползване и до достъпните работни места в производствени сгради с технология на производство, която позволява да се предвиждат работни места за хора с увреждания;

т. 3. нови многофамилни жилищни сгради или сгради със смесено предназначение;
т.4. транспортни средства за извършване на градски и междуселищен транспорт;
т.5. информационни, комуникационни и други услуги, включително информационни системи и услуги за спешна помощ;

т.6. предоставяне на информация в достъпни формати за хора с различни видове увреждания, включително на български жестов език, на Б. и лесна за четене версия.

(3) Правилата, нормите и нормативите (минималните стандарти) за достъпност и универсален дизайн на елементите на достъпната среда в урбанизираната територия и на сградите и съоръженията по ал. 2, т. 1, 2 и 3 се определят с наредба на министъра на регионалното развитие и благоустройството.

(4) Изискванията за достъпна среда по ал. 1 - 3 са задължителни при изработване и одобряване на подробни устройствени планове и техни изменения, както и при изработване и одобряване на инвестиционни проекти за изграждане на нови или при реконструкция, основно обновяване, основен ремонт, преустройство, пристрояване и надстрояване на елементите на урбанизираната територия и на сградите и съоръженията.

(5) Централните и териториалните органи на изпълнителната власт предприемат мерки за:

1. привеждане на предоставената им за управление държавна собственост (елементите на достъпната среда в урбанизираната територия, сградите и съоръженията) в съответствие с правилата, нормите и нормативите, определени с наредбата по ал. 3 като ежегодно разработват програми с необходимите за това мерки, финансови средства и срокове за изпълнение;

2. съобразяването с всички изисквания за достъпност за хора с увреждания по отношение на предоставената им за управление собственост относно елементите на достъпната среда в урбанизираната територия, сградите и съоръженията по ал. 2, т. 1 и 2;

3. обучение на своите служители, които отговарят за елементите на достъпната среда в урбанизираната територия, сградите и съоръженията, тяхна собственост, по проблемите на достъпността, засягащи хората с увреждания;

4. поставяне на релефни изображения, надписи на Б., лесна за четене версия за обозначаване на достъпността на елементите в урбанизираната територия;

5. насърчаване прилагането на други подходящи форми на подкрепа за хора с увреждания с оглед на улесняване достъпа им до информация;

6. подпомагане достъпа на хората с увреждания до нови информационни и комуникационни технологии и системи;

7. подпомагане достъпа на хората с увреждания до нови технологии и обучения, подпомагащи личната мобилност в максимална степен на независимост.

--	--	--	--

Съгласно разпоредбата на чл. 55 от ЗХУ: „Собствениците на елементи на достъпната среда, сгради и съоръжения по чл. 53, ал. 2, т. 1 и 2, собственост на физически и юридически лица, планират мерки, финансови средства и срокове за привеждането им в съответствие с наредбата по чл. 53, ал. 3.“

Бездействието на жалбоподателя да не постави съответни съоръжения за достъп на лица с намалена подвижност и дали същото подлежи на контрол от страна на

органите на КЗД е основен въпрос по делото.

Основното възражение на дружеството е свързано с факта, че сградата не е собственост на търговско дружество, което е наемател и, поради това не попада в обхвата на чл. 53 и сл. от ЗХУ. Според жалбоподателя тези факти не били съобразени от КЗД.

Дружеството – жалбоподател, [фирма], като наемател на офис, находящ се на адрес: [населено място], [улица], не е изградило достъпна среда за хората в неравностойно положение, към датата на проверката и към датата на постановяване на процесното решение, факт, по който не е налице спор по делото. Така същото е нарушило горепосочената разпоредба на чл. 53, ал. 2, т. 2, във вр. с ал. 1 от ЗХУ. В същото време, същото е задължен субект по ЗХУ по силата на чл. 55 от ЗХУ като юрид. лице с частна собственост като същото не е предприело съответни .те действия за привеждането на офиса си в [населено място] в съответствие с чл. 53 от ЗХУ.

От заключението на в.л. по делото е представено становище за възможно техн. решение за отстраняване на недостъпността на офиса, но дружеството въпреки това не е предприело действия в тази посока. Въпросът дали същото е наемател е правно-ирелевантен по казуса, понеже въпрос на избор и на договаряне е, дали дружеството ще продължи да осъществява дейността си в този обект при невъзможност или нежелание от страна на наемодателя за съдействие за привеждането му в съответствие със законовите изисквания. Възраженията в тази посока са неоснователни.

При посочената правна регламентация и според фактически установеното по делото, следва да се приеме, че неизграждането на достъп до офиса на [фирма], находящ се на адрес: [населено място], [улица]., дружеството поставя в неравностойно положение хора с намалена подвижност, по смисъла на § 1, т. 1 от ДР на Наредба № 4/2009 г. за проектиране, изпълнение и поддържане на строежите в съответствие с изискванията за достъпна среда на населението, вкл. на хората с увреждания. Наредбата е издадена в изпълнение на делегираното законово правомощие на Министъра на регионалното развитие и благоустройството по чл. 169, ал. 4 от ЗУТ.

Според разпоредбата на § 1, т. 2 от Наредба № 4 от 01.07.2009 г. за проектиране, изпълнение и поддържане на строежите в съответствие с изискванията за достъпна среда на населението, включително за хората с увреждания "достъпна среда" е среда в урбанизираните територии, сградите и съоръженията, която всеки човек с намалена подвижност, със или без увреждания, може да ползва свободно и самостоятелно. Твърденията на жалбоподателя за оказвано съдействие от страна на служителите в пощенския офис и обслужване на гражданите с увреждания извън сградата са неотнормирани към задължението за осигуряване на достъпна среда и към производството пред КЗД, понеже няма как с такива инцидентни и несигурни действия да се изпълнят нормативните изисквания за изграждане на „достъпна среда“. Необсъждането на посочените обстоятелства няма как да доведе до съществено нарушение на административнопроизводствените правила и не може да

обоснове отмяна на административния акт, каквито доводи навежда жалбоподателят.

Съгласно разпоредбата на § 6 ПЗР на ЗИХУ (отм.) се създават задължения, в срок до края на 2006 г. до обществените сгради и съоръжения - държавна и общинска собственост, да се осигури свободен достъп за хората с увреждания, като се преодолеят съответните архитектурни, транспортни и комуникативни бариери. Действително, имотът, на който жалбоподателят е собственик, не е нито държавна нито общинска собственост, а собственост на търговско дружество, което е 100 % държавна собственост. Въпреки това, както сочи жалбоподателя, имотът не представлява имот – държавна собственост по смисъла на чл. 4 от Закона за държавната собственост. Въпреки това обаче, задължението на дружеството – жалбоподател да осигури съответна достъпна среда до имота, чието предназначение е за обществени нужди, следва да се приеме за валидно за същото. Не се спори по делото, че сградата, представляваща офис на дружеството в [населено място] и задоволява обществени нужди и същият е с обществено предназначение, което се извежда от разпоредбите на § 5, т. 41 ЗУТ, където е посочена дефиницията на предназначението на строежа, респ. на чл. 27, ал. 1, т. 2 от ЗКИР, вр. т. 330 от Приложение № 4 към чл. 16, ал. 3 от Наредба № 022-20-5/2016 г. Както сочи и адм. орган, съгласно чл. 169, ал. 1 от ЗУТ строежите се проектират, изпълняват и поддържат в съответствие с основните изисквания към строежите, определени в приложение I на Регламент (ЕС) № 305/2011 на Европейския парламент и на Съвета от 9 март 2011 г. за определяне на хармонизирани условия за предлагането на пазара на строителни продукти и за отмяна на Директива 89/106/ЕИО на Съвета (ОВ, L 88/5 от 4 април 2011 г.). Съгласно чл. 169, ал. 4 от ЗУТ, Министърът на регионалното развитие и благоустройството, самостоятелно или съвместно с компетентните министри, издава наредби за определяне на изискванията за проектирането, изпълнението, контрола и въвеждането в експлоатация на строежите, за дълготрайността на строителните конструкции, устойчивостта на земната основа, изискванията за достъпна среда за населението, включително за хората с увреждания, и изискванията за безопасност на строежите при отчитане влиянието на географските, климатичните и сеизмичните въздействия в съответствие с изискванията по, ал. 1 и, ал. 3, т. 1, 2 и 3. В изпълнение на това правомощие, министърът на регионалното развитие и благоустройството приема Наредба № 4/2009 г. за проектиране, изпълнение и поддържане на строежите в съответствие с изискванията за достъпна среда на населението, вкл. на хората с увреждания. Разпоредбата на чл. 36 от същата предписва задължения към собствениците на всички сгради с обществен характер за привеждането им в съответствие с изискванията й, което за процесния случай представлява осигуряване на достъп по някой от предвидените в същата способности за осигуряване на достъпни елементи на сградите и съоръженията и свързване помежду им с достъпни маршрути. Нормите на наредбата са адресирани към всички собственици на сгради с обществено предназначение и инвеститори по смисъла на чл. 161 от ЗУТ, предвид разпоредбата на чл. 2 от същата, свързана с инвестиционен процес, вкл. по поддържане и ремонт на сградите. Нормата на чл. 3, посочена в жалбата, се отнася до урбанизираните територии, но не касае отделни сгради и обекти, собственост на частно-правни субекти и общината и държавата не носят съответна отговорност към техническите изисквания на строежите за имоти, които не са тяхна собственост. Същата участва в съответния инвестиционен процес, съобразно

предоставените ѝ правомощия от нормативните актове, вкл. разрешителни режими, като не е в правомощията ѝ да замести инвеститора в задълженията му към собствен строеж, в случая - сграда за обществено ползване. В съдебната практика този въпрос се решава еднозначно - задължение и отговорност за осигуряване на достъпна архитектурна среда имат и частните субекти, щом предлагат обществени услуги (решение № 6959 от 09.06.2016 г. на Върховния административен съд по адм. д. № 6376/2015 г.).

На следващо място, съдът споделя изцяло доводите на адм. орган, че с ратификацията на 26.01.2012 г. от страна на Р. България „Конвенцията за правата на хората с увреждания“, следва да се прилагат разпоредбите ѝ, при това с примат пред вътрешното законодателство, по силата на Конвенцията. Така, съгласно чл .4 от ЗИХУ „интеграцията на хората с увреждания се осъществява чрез: т. 1: медицинска и социална рехабилитация; т. 2 образование и професионално обучение; т. 3 трудова заетост; т.4 достъпна жизнена и архитектурна среда; т.5 социални услуги; т.6 социално-икономическа защита; т.7.достъпна информация ". Интеграцията на хората с увреждания се извършва чрез осигуряване на съответна архитектурна достъпност до сградите за обществено ползване, за да могат да използват свободно услугите им, както всички останали граждани без увреждания. Освен това, съгласно чл. 2 от „Конвенцията за правата на хората с увреждания": "Дискриминация по признак на увреждане" означава всякакво правене на разлика, всякакви ограничения или изключения, основаващи се на увреждане, имащи за цел или последица нарушаване или отменяне на зачитането, признаването или равноправното упражняване на всички права на човека и основни свободи в политическата, икономическата, социалната, културната, гражданската или всяка друга област.

Процесният офис се ползва от дружеството-жалбоподател за осъществяване на търговската дейност, която действително е свързана с предоставянето на обществени услуги – сключване на застрахователни договори. Нормата на чл. 37 от ЗЗДискр. не допуска предоставянето на услуги при по-неблагоприятни условия, на основата на признаците по чл. 4, ал. 1, както в публичния, така ѝ в реалния сектор, пряко или непряко, свързана с извършването на стопанска дейност, включително ѝ по отношение на създаването, оборудването или разширяването на стопанска дейност или на започването или разширяването на всякаква друга форма на такава дейност.

Съгласно разпоредбата на чл. 9 от „Конвенцията за правата на хората с увреждания": „За да дадат възможност на хората с увреждания да живеят самостоятелно и да участват пълноценно във всички аспекти на живота, държавите - страни) по настоящата конвенция, предприемат подходящи мерки за осигуряване за хората с увреждания на равен достъп до физическата среда на живеене, до транспорта, информацията и комуникациите, включително до информационните и комуникационните системи и технологии и до всички останали удобства и услуги, отворени или предназначени за широката общественост, както в градските, така и в селските райони. Тези мерки, които следва да включват идентифициране и премахване на всякакви пречки и прегради пред достъпността, се отнасят и към:.... б) съобразяването с всички изисквания за достъпност за хора с увреждания от страна на всякакви частни лица, предлагащи съоръжения и услуги, отворени или предназначени за широката публика“. Именно задължение по чл. 9, б. „б“ от Конвенцията урежда

задължението на дружеството – жалбоподател по отношение на изискванията за достъпност.

Не се споделя в крайна сметка от този състав на съда и възражението, че липсвало конкретно осъществено нарушение. Самото преграждане на възможността на лицата с увреждания да се възползват от общ. услуга представлява неравно третиране, независимо, че липсва конкретно подадена жалба в тази посока.

Предвид всичко гореизложено, настоящият съдебен състав приема, че за наемателя на обект за обществено ползване – [фирма], въпреки че не е сграда - държавна или общинска собственост, съществува задължение за осигуряване на достъпна среда, вкл. за лица със затруднена подвижност. Като не е осигурил такава, същият е допуснал неравно третиране по отношение на тези лица спрямо други, които нямат физиологични проблеми в придвижването.

Като е достигнал до същия извод, органът е постановил правилен и съответен на фактите и закона акт.

Съдът намира, че в частта на решението, с която е наложена имуществена санкция в размер на 250,00 лева, за установеното нарушение, решението не подлежи на изменение, предвид разпоредбата на чл. 80, ал. 1 и 2 ЗЗДискр., според която: „който не изпълни задължение, произтичащо от този закон, се наказва с глоба от 250 до 2000 лв., ако не подлежи на по-тежко наказание. Когато нарушението е извършено при осъществяване дейността на юридическо лице, на него му се налага имуществена санкция в размер от 250 до 2500 лв.“ В случая санкцията е към предвидения законов минимум и няма основание за изменението ѝ.

При изложените съображения жалбата следва да бъде отхвърлена, предвид липсата на допуснато нарушение на проц. правила и на материалния закон от ответника по делото, издател на оспорената заповед.

С оглед изхода на спора, на ответника по делото следва да се присъдят разноски за юриск. възнаграждение в размер на 100 лева.

Предвид гореизложеното и на основание чл. 172, ал. 2, предложение второ от АПК, Административен съд София-град, II отделение, 33-и състав

РЕШИ:

ОТХВЪРЛЯ жалбата на [фирма], представлявано от управителите Д. Д. и А. Д., ЕИК[ЕИК], жалба срещу решение № 310/09.06.2020 г., постановено по преписка № 325/2019 г., на заседателен състав на Комисията за защита от дискриминация;

ОСЪЖДА [фирма], представлявано от управителите Д. Д. и А. Д., ЕИК[ЕИК] ДА ЗАПЛАТИ на Комисията за защита от дискриминация, разноски по делото за юрисконсултско възнаграждение в размер на 100 /сто/ лева.

РЕШЕНИЕТО подлежи на обжалване пред Върховен административен съд на РБ, в 14-дневен срок от съобщаването му на страните.

СЪДИЯ: